

RECHT JURIDISCHE VRAAG

Mag ik een ontslagbrief sturen en hoe snel moet dat?

A.C. (Aart) Hendriks

VRAAG

Welke regels gelden bij het versturen van een ontslagbrief?

JURIDISCHE ACHTERGROND

Als meerdere zorgverleners zijn betrokken bij de behandeling van dezelfde patiënt, is het van belang dat zij hun werkzaamheden goed op elkaar afstemmen. Dat is voor artsen niet anders. In dat kader moet relevante informatie worden gedeeld, ook nadat de patiënt is ontslagen uit een ziekenhuis. In dat laatste geval is het van belang dat de medisch specialist of andere behandelaar ervoor zorgt dat de huisarts of een ander die de zorg voor de patiënt overneemt tijdig alle noodzakelijke gegevens uit het ziekenhuis ontvangt.

Een ontslagbrief – veelal: een zorgoverdrachtsbrief – informeert de verwijzer of opvolgende behandelaar over de voorgeschreven medicatie, de vervolgspraken en de noodzakelijke nazorg. Daarnaast bevat dit schrijven informatie over zaken als anamnese, lichamelijk onderzoek, diagnose en beleid. Een dergelijke ontslagbrief is doorgaans van groot belang ter waarborging van de continuïteit van zorg.

Een ontslagbrief roept 2 juridische vragen op: is hiervoor de toestemming van de patiënt nodig? En, wanneer moet die brief worden verstuurd?

Over die laatste vraag kan ik kort zijn: er is niet zoiets als een vaste maximumtermijn. Wel bestaan er specifieke richtlijnen. Zo geldt bijvoorbeeld volgens de richtlijn 'Overdracht van medicatiegegevens in de keten' dat het doorgeven van informatie binnen maximaal 24 h moet gebeuren.¹ Het uitgangspunt hierbij is evenwel altijd dat het aan de behandelend medisch specialist is om de urgentie van het versturen van een al dan niet voorlopige ontslagbrief in te schatten.

Met betrekking tot de eerste vraag is voor het informeren van derden de toestemming nodig van de patiënt, omdat

een ontslagbrief medische persoonsgegevens bevat. Maar artsen die rechtstreeks zijn betrokken bij de behandeling van een patiënt zijn in juridisch opzicht geen derden, maar medebehandelaars. Het goed informeren van medebehandelaars is, gelet op het belang van de goede zorgverlening, een juridische plicht. Daarom is voor deze informatieoverdracht geen expliciete toestemming van de patiënt nodig, maar kan de instemming worden verondersteld. Huisartsen, andere verwijzers en artsen aan wie de zorg wordt overgedragen zijn – in juridische zin – doorgaans dergelijke medebehandelaars. Het is dan aan de patiënt om zijn eventuele bezwaren tegen informatieverstrekking vooraf kenbaar te maken.

Toch kunnen zich situaties voordoen waarin er gereede twijfels zijn over de impliciete toestemming voor het verzenden van een ontslagbrief aan een andere behandelaar, bijvoorbeeld bij zelfverwijzers die de eigen huisarts lijken te ontlopen en bij patiënten die nadrukkelijk aangeven dat ze een slechte relatie hebben met hun huisarts. In dergelijke situaties is het dan ook verstandig vóór het verzenden van een ontslagbrief de expliciete toestemming van de patiënt te vragen, ook om 'gedoe' achteraf te voorkomen.

VALKUILEN

Respecteer de wens van een patiënt om zijn huisarts of andere zorgverlener niet te informeren over zijn al dan niet naderende ontslag. De patiënt heeft nu eenmaal het recht toestemming te weigeren voor het delen van informatie. Wijs de patiënt wel op de risico's en eventuele andere nadelige gevolgen en noteer dat in het dossier.

Er is geen reden de patiënt een kopie van een ontslagbrief te onthouden; de informatie betreft immers de patiënt zelf. En met een ontslagbrief in de hand kan hij ook zijn bijdrage leveren in het waarborgen van de continuïteit van zorg.

ANTWOORD

Voor het verzenden van een ontslagbrief aan de opvolgende behandelaar of andere medebehandelaar is in de regel niet de voorafgaande toestemming van de patiënt nodig. Het zenden van een ontslagbrief hoort bij goed hulpverlenerschap en dient de continuïteit van zorg.

Probeer als medisch specialist de urgentie van het verzenden van een al dan niet voorlopige ontslagbrief in te

*Universiteit Leiden, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, departement
Publiekrecht, Leiden.*

Prof.mr.dr. A.C. Hendriks, jurist (a.c.hendriks@law.leidenuniv.nl).

schatten. Er is geen algemene termijn waarbinnen zo'n brief moet worden verzonden. Geef of stuur de patiënt eventueel een kopie.

Citeer als: Ned Tijdschr Geneeskd. 2016;160:B1325

 KIJK OOK OP WWW.NTVG.NL/B1325

In de serie 'Juridische vraag' geeft een jurist antwoord op een vraag waarvoor artsen in de praktijk vaak worden gesteld.

LITERATUUR

- 1 Richtlijn overdracht van medicatiegegevens in de keten, versie 1.0. 2008.